

Close to Home

Tokoni hili 'a e saikoloné mo e tāfeá

Na'a tau sio mo fanongo tonu he ngaahi talanoa fakafo 'i he fakatahataha mai 'a e kakai 'o nau fetokoni'aki hili e tāfea mo e saikolone Gabrielle ne tō 'i Auckland he kamata'anga 'o e ta'u ní.

'Oku tau 'ilo ko e taimi faingata'a eni ki he kakai New Zealand tokolahi, pea 'i he 'ene pehē 'oku mahu'inga ke kei hokohoko atu pe 'a e fetu'utaki mo ho ngaahi 'ofa'angá mo vakai'i mo ho

kaungā'apí foki. Kae mahulu ange ho'o tokonga'i koe ke ke hao mei ha fakatu'utāmaki pea ke lahi ho lotó.

'E hokohoko atu pe hono tokonia 'e he Kāinga Ora 'a kinautolu ne uesiá, pea mo fakalelei'i e maumau ne hoko ki he 'emau ngaahi 'api nofo'angá.

Fiema'u ha tokoni?

'Oku lolotonga takai holo 'emau kau ngāué 'i he komiunitii 'o 'a'ahi ki he kakai 'oku nau nofo 'i homau ngaahi

HOKO ATU 1 HE PEESI 10

Ki ha toe tokoni kehe, vakai ki he kaingaora.govt.nz/support-services

'Oku mahu'inga ke ke tokonga'i ho'o mo'u'i 'i he taimi 'oku hoko ai ha faingata'a. Kapau te ke fie talanoa ki ha taha, telefoni pe tātohi (text) ta'etotongi ki he 1737 'i ha fa'ahinga taimi pe, 'e 'i ai e tokotaha mei he Potungāue Ministry of Health kuo 'osi teu'i ke ne tokonia koe.

Kapau na'e uesia ho 'api nofo'angá 'e he tāfeá mo e saikolone ne toki hokó, hulu'i 'a e QR code 'o ma'u mei ai e fakamatala ki he founga 'e lava ai ke mau tokoni'i koe.

Tokoni hili ‘a e saikoloné mo e tāfeá

‘api nofo’angá, pea mo tokonia foki e kakai mo e whānau ‘oku nau nofo he ngaahi feitu’u na’e uesia lahi ‘e he matangí mo e tāfeá.

‘Oku fakahoko e ngaahi tokoní, ‘o fakatatau ki he maumau ne hoko ki he nofo’angá mo e fiema’u ‘a e whānau.

Kapau leva te ke fiema’u ‘e koe ha toe tokoni makehe ange, kātaki ‘o fetu’utaki mai ‘i he 0800 801 601 koe’uhi ka mau fakahoko ‘e mautolu koe ki he ngaahi kautaha mo e kulupu ngāue fakakomiuniti te nau lava ‘o tokoni.

Tokoni ki he kau faingata’a’ia fakasino

Ko e Whakarongorau Aotearoa | New Zealand Telehealth Services te nau tokonia koe mo ho whānau houa ‘e 24 he ‘aho kotoa.

Te nau toe lava foki ‘o tokoni:

- ‘I ha fa’ahinga fiema’u ‘i ha faingata’a’ia ‘i he mo’ui lelei
- Kapau ‘oku ‘ikai ‘atā pe ma’u ha tokotaha ngāue-tokoni pe te’eki ke a’u atu
- Ke fakafehokotaki koe ki he ngaahi ma’u’anga fakahinohino mo e tokoni fekau’aki mo e fu’u matangí pe tāfeá.

Ko e uepisaiti ‘a e Whaikaha | Ministry of Disabled People ‘oku ma’u mei ai e ngaahi fakamatala fakamuimitaha ki he saikoloné mo e tāfeá www.whaikaha.govt.nz

Fehokotaki mo e komiuniti

‘Oku peluki hifo ‘e Agapetos e seá ki lalo kae lava ke hao mo ha toe ‘ū puha ‘i he puti ‘o ‘ene me’alelé. Lahi ‘aupito e ‘ū puha ke tufa, ‘oku taki milemila ‘e 45 ‘i loto.

Ko hono lakanga angamaheni ko e Housing Support Manager ‘i he Kāinga Ora, ka ‘i he ‘aho ní ‘oku ne faka’uli mo tufa ‘a e me’akai ta’etotongi mo fo’ou kia kinautolu ne nau pīponu ‘i he ‘uha lahi taha kuo lekooti ‘i ha ‘aho he hisitōlia ‘o Auckland.

‘Oku ‘i ai ‘a e me’akai ma’ae kakai lotu Mosilema (Halal) mo kinautolu ‘oku ‘ikai ke nau kai kakano’imanu (Vegan) pea mo e me’akai ‘dairy-free’ ‘o ‘ikai ke ngaohi’aki ha hu’akau. Ko e sitika ‘oku fakapipiki ‘i he kofukofu me’akai BioPaks ‘oku ne fakamahino atu ‘oku ‘atā ki ha taha pe te ne fiema’u - tatau ai pe pē ko e kakai ‘oku tokanga’i ‘e he Kāinga Ora pe ‘ikai.

‘Oku ‘ikai ko e me’atokoní ma’a kinautolu pe ‘oku fiekaiaí, ka ko e faingamālie ke vakai pe ‘oku nau fēfē, talanoa mo sio ki ha me’a ‘e makatu’unga ai ha’a mau tokoni ‘e fai.

"Na’a mau ngāue ‘ovataimi ke feinga’i e me’atokoní ke tufa ki he ngaahi fāmili," ko Agapetos ia.

“Ko ‘ene mahino mai pe temau fai e ngāue, ne mau fakatovave ke fei mo nimasi ... na’e fakatu’upakē ‘o ‘ikai ke ‘ilo ‘e he kakai ko e hā e me’a ‘e hokó, pē ko e hā e iku’anga ‘enua mo’ui, ka na’a mau fai eni ke nau ‘ilo ai ‘oku nau mākona mo mahino pe ko ‘emau ‘i ai ke tokonia kinautolu.”

Ko hono tufotufa atu eni ‘e Agapetos, ko e Housing Support Manager ‘i Māngere, ‘a e me’atokoní ki he ngaahi fāmili’i he komiuniti hili ‘a e tāfeá ne hoko ‘i Tamaki Makaurau Auckland.

Na’e ‘ikai ngata pe he laui ngeau ‘a e me’atokoní ne tufá, ka ne toe fakahoko foki ‘e Agapetos mo e ni’ihi kehe - mei he Kāinga Ora mo e ngaahi kupu fengāue’aki - ha fale’i mo e poupou ma’a kinautolu ne uesia, pea na’a mau fa’a po’ulia he taimi ‘e ni’ihi, ‘i he ngaahi ‘aho hili e tāfeá ‘a Auckland ‘i Sanuali.

Ko hono teuteu’i e me’atokoní na’e fakahoko ia ‘i he senitā ‘a e Civil Defence ‘e he ngaahi kautaha pea mo e marae fakakolo, pea ko Agapetos mo ‘ene kau ngāue, fakafuofua ki he toko 20 mei he Kāinga Ora, ne nau fakahoko hono tufá ‘i he ngaahi feitu’u kehekehe ‘o e vāhenga Counties Manukau. Neongo ko e taimi faingata’a pehe ní, ka na’e lava pe ‘e he kakai ‘o fakakaukau’i ha ngaahi founa kenau fetu’utaki ai mo nau ngāue fakataha ‘i honau feitu’u mo e komiuniti ke fai ha tokoni pe fepoupouaki.

‘I he ‘etau fononga atu ki he kaha’u, manatu’i ‘oku ‘i heni ma’u pe ‘a e Kāinga Ora ke fai ha tokoni. Vakai ki he puha ‘i laló ‘oku ma’u ai e ngaahi fetu’utaki’anga mo e fakamatala ‘oku toe lahi ange.

Kapau ‘oku ‘i ai hao ‘initaneti, te ke lava ‘o ma’u ha ngaahi fakamatala ‘oku toe lahi ange ki he Kāinga Ora ‘i he uepisaiti kaingaora.govt.nz

Ngaahi fika telefoni mahu’inga taha

Kāinga Ora 0800 801 601	Ministry of Social Development 0800 400 100	Whakarongorau Aotearoa 0800 111 213 or text 8988
-----------------------------------	---	--

Kapau ko ho’o fiema’u ha taha pē ke mo talanoa, telefoni mai he fika ta’etotongí pe tātohi ki he 1737 pea ‘e fakahoko leva koe ki ha tokotaha ngāue taukei ‘i he Potungāue Mo’ui.

Fa’u ha palani ki ha fakatamaki fakatu’upakē mo ta’e’amanekina

Tatau ai pe pē ko e hā e fakatamaki fakatu’upakē mo ta’e’amanekina ‘e hoko, te ke lava ‘o mateuteu ki ai ‘aki ha’o ngāue’aki ‘a e palani ko eni, pe ko ho’o taunilouti ha lisi fakamā’opo’opo (checklist) heni:

getready.govt.nz/supplies

1. Fakapapau’i ‘oku ke ma’u ‘a e ‘uuni me’a ni

- ✓ Tānaki ha me’akai ‘oku tolonga, vai inu mo e ‘ū naunau tokoni kehe:
 - Vai inú ke fe’unga mo e ‘aho ‘e tolu pe fuoloa ange - fakafuofua’i ke a’u ‘o lita ‘e hiva ki he tokotaha. Ko ‘ene lahi fe’unga ia ki he inu mo e ngaahi fiema’u fakama’a angamaheni
 - Me’akai-tolonga ‘e ‘ikai toe fiema’u ke kuki (tukukehe ka ‘oku ‘i ai ha’o sitou pe me’a tunu bbq kasa), me’akai ma’ae fānaú mo e fanga monumanu fakalalata.
- ✓ Pepa toileti mo ha ‘ū kane lalahi ke ngāue’aki he taimi fiema’u fakavavevave ki falemālōlō
- ✓ Kofunima, ‘ufi’ufi mānava P2 pe N95 ‘oku hao lelei hono fakatui, mo ha hina huhu’a fanofano
- ✓ Naunau fakafaito’o angamaheni, hangē ko e me’afua māfana (thermometer), fo’i’akau faito’o mo e peni’eiti.
- ✓ Lahi fe’unga ho’o fo’i’akau mo ha’o faito’o angamaheni
- ✓ Ngaahi fakahinohino ‘o e ngāue ke fai lolotonga ha fakatamaki ‘o ka fiema’u ke ke mavahe mei ‘api - fafanga e fanga monumanu ohi, totongi e ‘ū mo’ua, mo fu’ifu’i e ngoue
- ✓ Ha palani mateuteu fakavavevave mo e lisi ‘o e ‘ū fika telefoni mahu’inga tahá - kau ai ho’o GP. Taunilouti pea fakafonu ‘a e fakahinohino ‘oku ‘oatu heni:
- ✓ Fakapapau’i ‘oku ‘i ai foki mo ha’o kato naunau fakatu’upakē (emergency grab bag) pea fa’o ha konga ‘o e naunaú ‘i ho’o me’alele, telia na’a fiema’u ke fetukutuku e fāmili ki ha feitu’u ‘oku malu.

Sio heni ‘oku toe lahi ange fakahinohinó ai getready.govt.nz

2. Palani ki heni

- ✓ Tokotaha 'e lava 'o tokoni atu kapau te ke fiema'u me'akai pe ha 'ū koloa kehe
- ✓ me'a ke fai ma'ae fānau pe ko ha fānau 'oku tu'utu'uni fakalao ke vahevahe hono tauhi
- ✓ Ngāue pe ako 'i ha feitu'u kehe 'o'ikai 'i 'ofisi pe lokiako
- ✓ Anga hono tokanga'i ha taha mo'ui faingata'a'ia 'i he fānili pe ha taha 'oku mou nofo
- ✓ Ko e hā e me'a 'e hoko ki he kau ngāue-tauhi 'oku mou nofo fakataha
- ✓ Fanga ki'i va'inga ke ma'u ai ha fiefia mo femo'uekina ki ai e whānau

Fiema'u tokoni mo e pou pou 'i ha fakatamaki fakatu'upakē, vakai ki he [civildefence.govt.nz](https://www.civildefence.govt.nz)

3. Tokanga atu ki ho ngaahi maheni mo e whānau

- ✓ Tauhi homou vā - toutou 'a'ahi ma'u pe ki ho kainga ofi, ngaahi maheni mo e komiuniti, vakai pe 'oku nau fēfē mo vahevahe mo kinautolu 'a ho'o palani tokateu ki ha fakatamaki fakatu'upakē.
- ✓ Tokoni'i 'a ho ngaahi kaungāme'a, whānau mo e kaungā ngāue ke fa'u ha'a nau palani ke maa'u 'o tuku ai.
- ✓ Fekumi ke ke 'ilo 'a e me'a 'oku hoko 'i homou komiuniti - 'oku 'i ai nai ha kulupu 'oku nau feime'atokoni ke tuku 'aisi, talanoa'i e fanga ki'i founa mateuteu, pe ko e pōlave pe?

4. 'Ilo'i 'a ho'o palani pea ke vahevahe atu ke mou 'ilo kotoa ia

- ✓ Talatalanoa - fakapapau'i 'oku 'ilo 'e he tokotaha kotoa (kau ai e long'a'i fānau) 'a e me'a 'e hoko 'i ha ha'aki mai ha fakatamaki fakatu'upakē.
- ✓ Vahevahe ho'o palani mo kinautolu 'oku nau pou pou mo tokoni'i koe (pe ko ha ni'ih'i 'oku ke tokanga'i)
- ✓ Vakai ki he [getready.govt.nz](https://www.getready.govt.nz) 'o ma'u mei ai e ngaahi fakamatala fekau'aki mo ha'o palani ki ha fakatamaki fakatu'upakē.

Fakahāmai ko ehāeme'a'okuke-manako kelau'i he Close to Home

Fai mai ha'o lau...

'Oku mau fiema'u ke fakapapau'i 'oku mau 'oatu 'a e fakamatala mo e fakahinohino 'oku tuha mo ho'o fiema'u! 'I he 'ene pehē, 'oku mau fakaafe'i ai koe ke ke kau mai 'i he 'emau savea fekau'aki mo e tohi ongoongo ni ke tokoni mai kemau 'ilo'i 'a ho'o fiema'u mo ha me'a te ke fiema'u 'i he kaha'ū.

Ko e savea 'oku tolu pe fehu'i, pea ko e ki'i miniti si'i pe ke ke tali ai - pea 'oku ke tau'atāina pe te ke kau ki ai pe 'ikai.

Hulu'i heni

